

Einde aan stijging gemeentelijke uitgaven aan sport

De netto sportuitgaven van gemeenten zijn tussen 2014 en 2015 met bijna 1 procent gedaald. Hiermee komt een einde aan een lange periode van oplopende lokale overheidsuitgaven aan sport. De begroting van 2016 lijkt een forsere daling te voorzien, al dient daarbij vermeld dat de begroting van 2016 vergelijkbaar is met eerdere begrotingen van 2014 en 2015. De afgelopen jaren hebben uitgewezen dat gemeenten gemiddelde genomen 4 procent meer uitgeven aan sport in een betreffend jaar dan vooraf was begroot. Of de daadwerkelijke sportuitgaven in 2016 lager zijn, is dus nog maar de vraag. Dit blijkt uit de rapportage Gemeentelijke uitgaven aan sport van het Mulier Instituut (Van den Dool & Hoekman, 2017).

Sportuitgaven

Ondanks de geconstateerde lichte daling in de sportuitgaven van 2015 kan positief terug worden gekeken op de ontwikkeling in de afgelopen jaren. Het aandeel van sportuitgaven in de gemeente is toegenomen en het sportbudget in 2015 is nog altijd hoger dan in de periode 2010-2013. Waar andere terreinen hebben in moeten leveren, weet sport zich gesteund en zijn de uitgaven aan sport tussen

2010 en 2015 juist toegenomen. Hoewel sport zich hiermee gelukkig mag prijzen, neemt het niet weg dat de uitgaven voor sport niet meegroeien met de bevolking en de inflatie. Hierdoor laten de uitgaven aan sport per inwoner een licht dalende tendens zien en biedt gecorrigeerd voor inflatie het sportbudget minder mogelijkheden. Dit vraagt om een almaar effectiever en doelmatiger sport(accommodatie)beleid van gemeenten.

Rekening houdend met de inflatie, dalen de sportuitgaven van gemeenten vanaf 2010 elk jaar enigszins. Per saldo neemt de index van uitgaven af van 100 in 2010 naar 97 in 2015. Voor 2016 is een terugloop van de index naar 93 voorzien. Mede door de daling van de uitgaven van gemeenten neemt het aandeel van sportuitgaven in de begroting in de periode 2010-2014 toe van 1,7 procent in 2010 tot 2,0 procent in 2014. Door de toegenomen overheidsuitgaven in 2015, als gevolg van de overhevelingen van taken van het Rijk naar de gemeenten (sociaal domein), en de lichte daling in sportuitgaven, daalt dit aandeel in 2015 naar 1,9 procent.

Tabel 1. Netto uitgaven gemeenten voor sport, diverse indices en aandeel sport in uitgaven, 2010-2016.

	Sport (miljoen €)	Index Sport	Index totale uitgaven	Index sport, incl. inflatie	Aandeel sport in uitgaven (%)
2010	1.141	100	100	100	1,7
2011	1.149	101	97	98	1,8
2012	1.165	102	96	97	1,8
2013	1.190	104	93	97	1,9
2014	1.218	107	89	98	2,0
2015	1.210	106	97	97	1,9
2016 begroting	1.167	102	84	93*	2,1

Bron: IV3-staten CBS 2010-2016, bewerking Mulier Instituut / inflatiegegevens Statline (13-12-2016).

* de verwachte inflatie over 2016 is 0,6%.

Uitgaven en inkomsten

Per inwoner hebben de gemeenten in 2015 twee euro minder aan sport uitgegeven dan in 2014 (€ 64,5 vs € 66,4), waarmee de daling tussen 2013 en 2014 wordt voortgezet. Dat de netto uitgaven per inwoner lager uitvallen, komt mede doordat de bevolking in deze periode harder is gegroeid dan de sportuitgaven. De inkomsten uit sport liggen op 20 euro per inwoner in 2013 en dalen in 2014 en 2015 naar 19 euro. De uitgaven waren in 2013 met 87 euro het hoogst en nemen in zowel 2014 (€ 85,6) als 2015 (€ 83,1) af.

De verhouding tussen de uitgaven en inkomsten van gemeenten is ongeveer een vijfde.

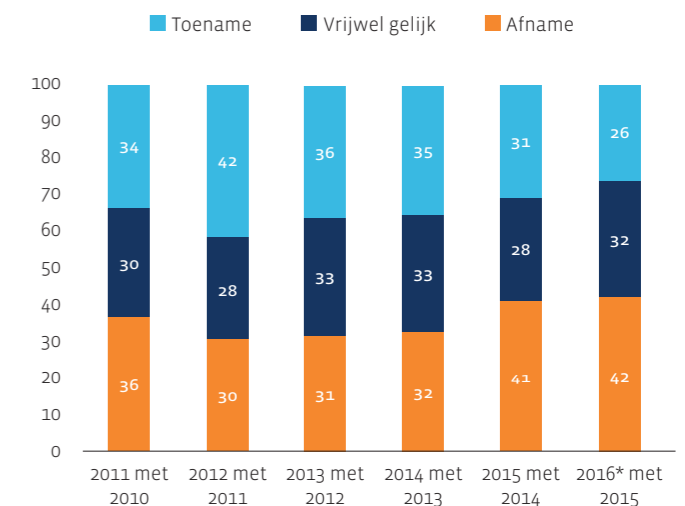
Tabel 2 Uitgaven en inkomsten voor sport (2010-2015), alle gemeenten, gemiddelde per inwoner in euro's, verhouding in procenten.

	Netto uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Verhouding
2010	-64,0	19,1	-83,1	22,9%
2011	-64,7	18,0	-82,7	21,8%
2012	-66,0	17,9	-84,0	21,4%
2013	-67,3	19,6	-86,9	22,5%
2014	-66,4	19,3	-85,6	22,5%
2015	-64,5	18,6	-83,1	22,4%

Bron: IV3-staten gemeenten verzameld door CBS 2010-2015, bewerking Mulier Instituut

Dat de groei in sportuitgaven stabiliseert en zelfs een lichte daling laat zien voor 2015 is het gevolg van het feit dat 41 procent van de gemeenten in 2015 minimaal 5 procent minder heeft uitgegeven aan sport dan in 2014 het geval was. Een vergelijkbaar aandeel van de gemeenten heeft een afname van minimaal 5 procent begroot voor 2016. Al blijft het de vraag of die ook afname ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt, gelet op de ervaringen van de afgelopen jaren.

Figuur 1. Uitgaven voor sport vergeleken met het jaar ervoor, Nederlandse gemeenten, percentages.

* 2016 betreft een begroting, doorgaans vallen de werkelijke uitgaven voor sport hoger uit (waardoor het percentage Afname afneemt)
Bron: IV3-staten gemeenten verzameld door CBS 2010-2016, bewerking Mulier Instituut

